

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 997/2023
26.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против туженог Житомлинско предузеће „Жито-Медиа“ д.о.о. из Куле, чији је пуномоћник Драган Зарић, адвокат из ..., ради исплате и утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4494/22 од 23.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4494/22 од 23.11.2022. године у делу којим је пресуда Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 58/15 од 29.02.2015. године преиначена и одбијен тужбени захтев за обавезивање тужене да тужиоцу за период од 03.02.2010. године до 31.01.2012. године призна радни стаж и упише у радну књижицу и одлучено о трошковима поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 58/15 од 29.02.2015. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде по основу прековременог рада за период од 03.02.2010. године до 31.01.2012. године, исплати означене месечне износе у изреци, са законском затезном каматом од 15. у месецу на износ из претходног месеца до исплате, да му исплати накнаду за трошкове исхране у износу од 2.735,13 динара са законском затезном каматом од 15.02.2012. године до исплате и накнаду за неискоришћени годишњи одмор за временски период од 2010. до 2012. године у означеним износима, са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 03.02.2010. године до 31.01.2012. године, па је тужени обавезан да упише у радну књижицу туженог остварени радни стаж у означеном периоду и уплати на име тужиоца припадајуће доприносе обавезног социјалног осигурања надлежном Републичком фонду ПИО за означени период од 03.02.2010. године до 15.02.2011. године и од 16.05.2011. године до 31.01.2012. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев за исплату преко досуђених до

тражених износа за спорне видове накнада из радног односа, на начин како је то ближе одређено тим ставом изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се утврди да је био у радном односу код туженог у периоду од 01.02.2012. године до 20.03.2012. године и да се обавезе тужени да за означени период упише у радну књижицу тужиоца остварени радни стаж, као и да му уплати доприносе за обавезно социјално осигурање код надлежног Републичког фонда ПИО за овај временски период. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од 261.324,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4494/22 од 23.11.2022. године, првостепена пресуда је делимично преиначена тако што је одбијен тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоцу за период од 03.02.2010. године до 31.01.2012. године призна радни стаж и упише у радну књижицу, захтев за накнаду парничних трошкова преко износа од 55.470,00 динара са законском затезном каматом, захтев за исплату законске затезне камате за период од пресуђења до извршности пресуде, а у преосталом делу жалба туженог је одбијена и пресуда у усвајајућем делу, потврђена. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је првостепена пресуда преиначена, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизија је дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) против дела одлуке о главној ствари, па је Врховни касациони суд испитао правилност другостепене пресуде у том делу у смислу члана 408. ЗПП и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, од значаја за побијани део пресуде, тужилац је код туженог радио на систематизованим пословима у периоду од 03.02.2010. године до 31.01.2012. године. Током тог времена није био пријављен код надлежног Републичког фонда пензијског и инвалидског осигурања, изузев у периоду од 16.02.2011. године до 15.05.2011. године, за који је имао закључен уговор о раду на одређено време. Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 1728/16 од 27.06.2016. године, одлучујући о жалби туженог укинуо првостепену пресуду у делу утврђења да је тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 03.02.2010. године до 31.01.2012. године и у том делу тужбу одбацио из разлога што судска заштита није тражена у законом предвиђеном року, а у преосталом делу првостепену пресуду у усвајајућем делу је преиначио тако што је одбио тужбени захтев. Пресудом Врховног касационог суда Рев2 2605/16 од 14.12.2017. године одбијена је као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1728/16 од 27.06.2016. године. Међутим, одлуком Уставног суда Уж 4471/18 од 20.05.2021. године усвојена је уставна жалба тужиоца и поништена пресуда Врховног касационог суда од 14.12.2017. године. У поступању по одлуци Уставног суда, Врховни касациони суд је решењем од Рев1 26/2021 од 28.09.2022. године укинуо пресуду Апелационог суда у Новом Саду од 27.06.2016. године у ставовима од другог

до четвртог изреке (преиначујући део) и у том делу предмет вратио другостепеном суду на поновно доношење одлуке о изјављеној жалби туженог.

Пошто је другостепена пресуда у делу за утврђење постојања радног односа пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1728/16 од 27.06.2016. године укинута и тужба у том делу одбачена, другостепени суд је побијаним делом пресуде преиначио првостепену пресуду и у делу за упис радног стажа у радну књижицу. Ово из разлога јер тужилац није исходовао у овој парници пресуду којом би му био утврђен радни однос за временски период од 03.02.2010. године до 31.01.2012. године (тужба је одбачена због наступања преклузије), па последично овај правни однос не може бити ни уписан у радну књижицу.

Врховни касациони суд прихвата становиште другостепеног суда као правилно.

Одредбама члана 204. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 54/09), које се примењују на спорни однос, била је предвиђена обавеза послодавца да радну књижицу, као јавну исправу коју издаје надлежни управни орган, врати уредно попуњену запосленом на дан престанка радног односа.

Пошто је првостепена пресуда у делу којим је захтевано утврђење постојања радног односа укинута и тужба одбачена, фактички рад није по основу одлуке суда преображен у радни однос, па нема ни услова за налагање обавезе туженом да изврши упис овог правног односа у радну књижицу. Према томе, другостепени суд је правилно преиначио првостепену пресуду у означеном делу. Другостепени суд није интервенисао у делу наложене обавезе туженом да уплати на име тужиоца припадајуће доприносе обавезног социјалног осигурања надлежном Републичком фонду ПИО за означени период фактичког рада, за који рад по оцени Уставног суда у конкретном случају постоји обавеза послодавца на исплату спорних видова накнаде.

Имајући у виду да тужилац ревизијом побија део другостепене пресуде којом је одлучено о жалби туженог тако што је делимично преиначена првостепена пресуда у усвајајућем делу, као и да против првостепене пресуде у одбијајућем делу он није изјавио жалбу, Врховни касациони суд у смисли члана 403. став 1. ЗПП није разматрао преостале наводе ревизије који се не односе на побијани део другостепене пресуде.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

**За тачност отправака
управитељ писарнице
Марина Антонић**